

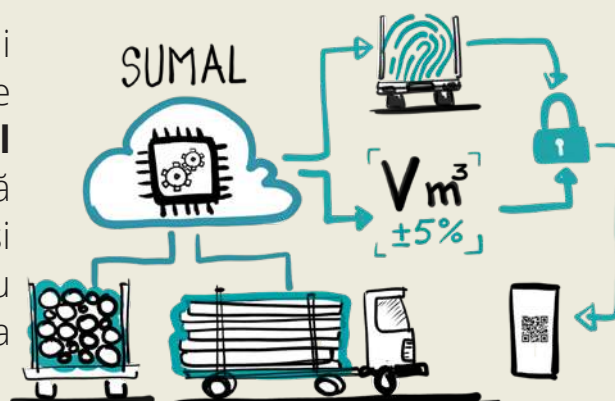
Raport de monitorizare

Monitorizarea desktop a nivelului de implementare a normelor referitoare la circulația materialelor lemnoase, utilizând informațiile publice din platforma SUMAL 2.0 „Inspectorul pădurii”

Mai 2023

Se constată un nivel absolut semnificativ al transporturilor **înregistrate în SUMAL** care **nu respectă** în mod evident cerințele referitoare la **urmărirea electronică** a transporturilor și **declararea cantităților** de materiale lemnoase.

Pentru eficientizarea și consolidarea rolului de prevenție al sistemului de control trebuie instituite **proceduri simplificate de control** și noi **instrumente moderne** care să permită măsurarea și verificarea automatizată a datelor și imaginilor înregistrate în SUMAL. Soluția pentru toate aceste provocări este implementarea **amprentei digitale a transporturilor**.

Obiectivele studiului

REZULTATELE OBTINUTE PRIN ACEASTĂ CERCETARE APLICATIVĂ, SUNT DESTINATE PENTRU:

Identificarea modului de operare privind încălcarea normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, utilizând informațiile publice din platforma „Inspectorul pădurii”;

Conștientizarea factorilor decidenți asupra oportunității /necesității utilizării noilor tehnologii existente (AI/IT) pentru a crea instrumente moderne care să ofere un răspuns adecvat la provocările actuale din sectorul forestier;

Dezvoltarea unor soluții practice care să vizeze simplificarea și eficientizarea procedurilor de control care să țină cont de evoluția continuă a modului de operare.

Evaluarea impactului asupra eficienței sistemului actual de combatere a recoltărilor ilegale, ce rezultă din faptul că SUMAL 2.0 nu este conceput să facă o verificare preliminară și automatizată a datelor introduse;

Determinarea unor parametri / criterii obiective și transparente pentru realizarea analizelor de risc prin interogarea SUMAL 2.0 și pe baza informațiilor statistice specifice;

Determinarea unor parametri / criterii obiective și transparente pentru stabilirea și evaluarea indicatorilor de performanță a autorităților cu atribuții de control.

Metodologie utilizată

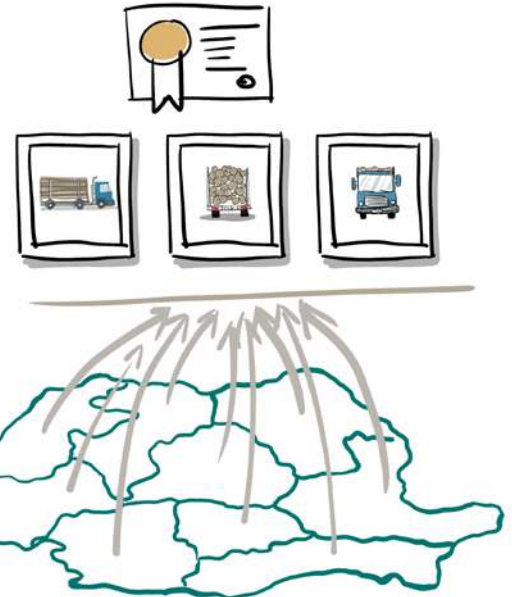
S-a urmărit realizarea unei analize, pe baza informațiilor publice, a modului în care este respectată legislația specifică privind datele și informațiile înregistrate de operatori în programul SUMAL

Procedura de lucru a constat în selectarea avizelor, descărcarea și verificarea lor de către un expert independent, sub aspectul conformității pozelor, evaluarea volumelor declarate, a speciilor și sortimentelor. La aprecierea volumelor s-au luat în considerare doar supraîncărcările care depășesc 30% din volumul declarat. Fiecare transport a fost reinterogată pentru a verifica dacă s-au utilizat fotografii refoșite.

MĂRIMEA EȘANTIONULUI

1. A fost dimensionat¹ un eșantion la nivel național de 3047 avize primare, doar transportatori profesioniști care conform normelor în vigoare au obligația să înregistreze în SUMAL 2.0 și fotografiile care să cuprindă întreaga încărcătură a materialelor lemnoase.
2. Acest eșantion a fost mai departe distribuit pe județe în funcție de ponderea suprafeței împădurite a județului respectiv, raportată la suprafața totală a fondului forestier național.
3. Acest mod de formare a eșantionului permite stratificarea informațiilor la nivel de Gărzi Forestiere, instituțiile responsabile de coordonarea activităților de control la nivel regional.

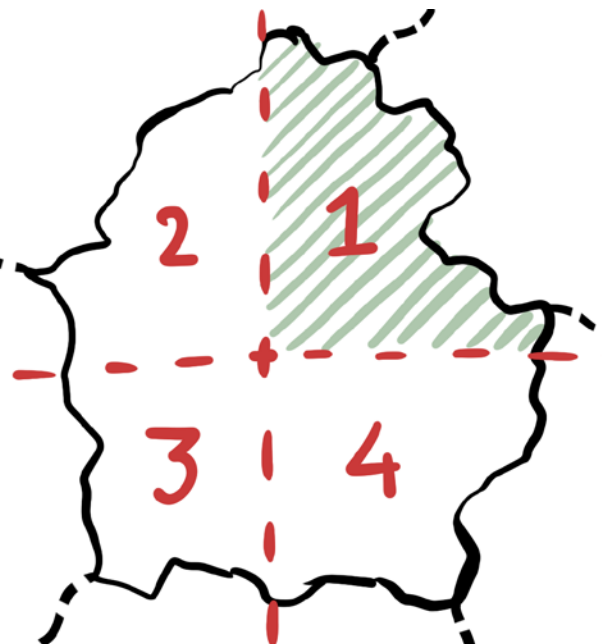
3047 DE AVIZE PRIMARE

MODUL DE EȘANTIONARE

A fost aplicată o eșantionare aleatorie și o procedură unică la nivel național pentru fiecare județ în parte:

- în limita eșantionului determinat pentru fiecare județ, au fost incluse în studiu și verificate sistematic, TOATE avizele primare, începând (ca prima opțiune) din colțul de NE al județului (aplicată doar pentru zona cu suprafața împădurită);
- dacă în zona respectivă nu a existat pădure, sau nu au fost emise suficiente avize primare în raport cu mărimea eșantionului arondat pe județe, au fost incluse în studiu (în sens trigonometric), suprafețe din colțul de NV, SV sau SE;
- a fost urmată aceeași regulă de eșantionare, inclusiv prin includerea și verificarea sistematică a tuturor avizelor primare - toate avizele emise în ultimele 5 zile disponibile public la ora/data la care a fost aplicată eșantionarea;
- identificarea regiunilor de analiză și amplasare a eșantioanelor s-a realizat utilizând platforma SUMAL 2.0 "Inspectorul pădurii" varianta desktop;
- Perioada monitorizărilor a fost 20 februarie - 29 martie, fiind disponibilă și ziua /ora în care au fost descărcate avizele pentru fiecare județ în parte.

¹ Mărimea eșantionului a fost condiționată de resursele disponibile având în vedere că în această etapă ne-am propus doar să calibrăm /verificăm potențialul acestei metodologii.

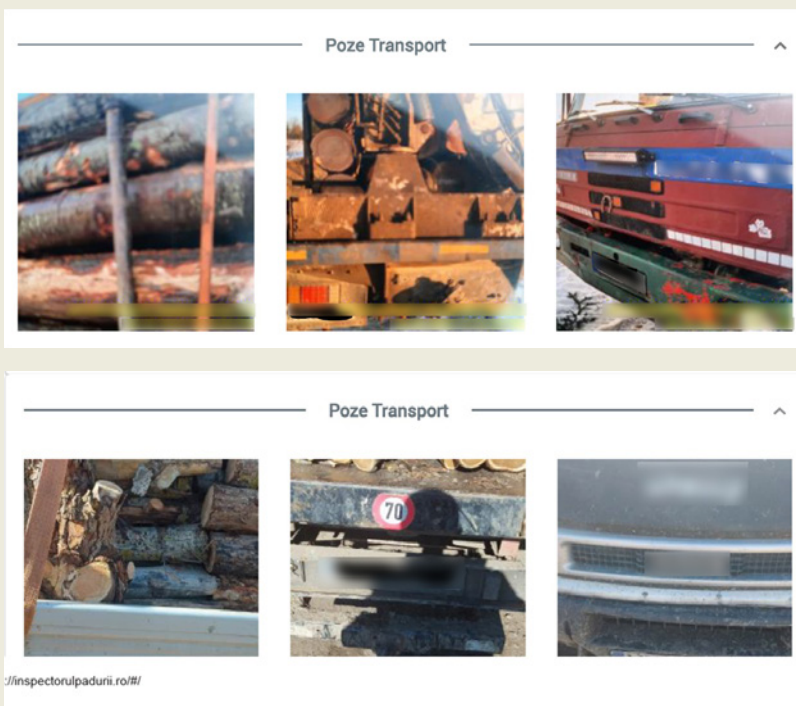
REZULTATE ALE MONITORIZĂRIILOR

În urma monitorizărilor s-au constatat următoarele situații privind încălcarea normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase:

1

Fotografii neconforme

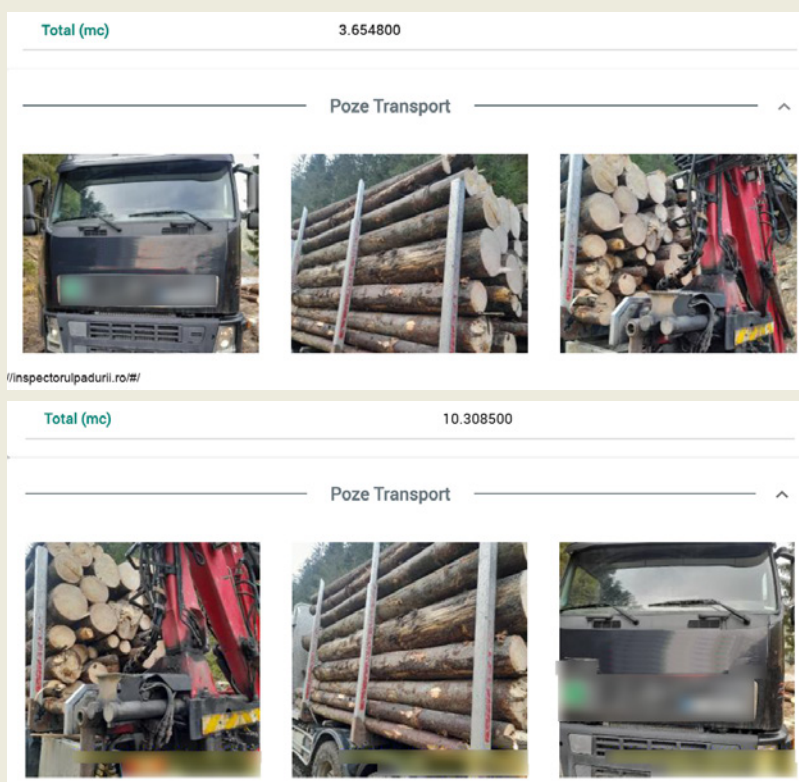
din care nu se poate distinge/focaliza încărcătura din mijlocul de transport conform interpretării Legii nr. 171/2010 art.19

2

Fotografii identice

(aceeași încărcătură) folosite pentru avize cu volume și proveniențe diferite;

3

Supraîncărcări evidente, al căror volum estimat depășește 30% din volumul declarat în aviz;

Total (mc) 7.685800

Poze Transport

Total (mc) 3.998200

Poze Transport

4

Transporturi la care se constată emiterea a **2 avize, cu volume diferite, pentru aceeași încărcătură**, unul de la locul recoltării (AP), celălalt din depozit (DA)

Total (mc) 38.586700

Poze Transport

Total (mc) 44.576400

Poze Transport

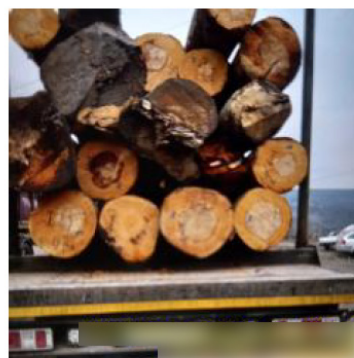

5

Avize **“Poză la poză”** cu fotografii realizate asupra unor dispozitive electronice

FOTOGRAFIE ORIGINALĂ

POZĂ LA POZĂ

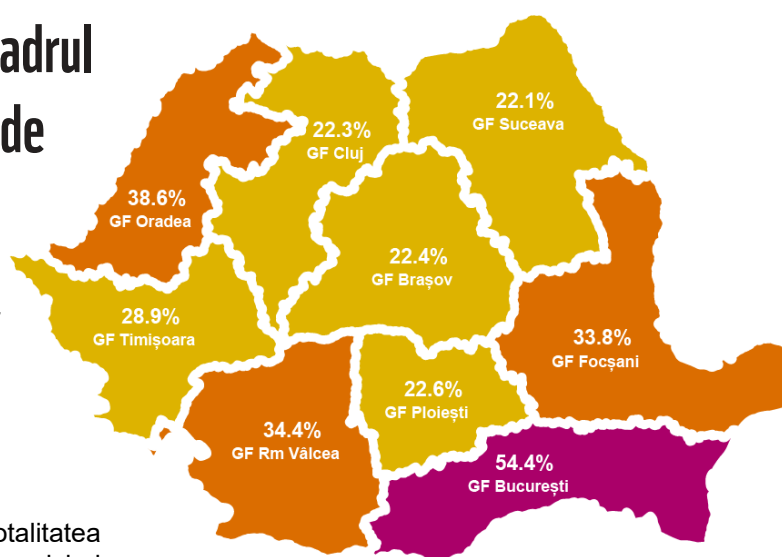
S-AU IDENTIFICAT ȘI URMĂTOARELE NECONFORMITĂȚI

- 6 Subîncarcari identificate prin dublarea avizelor pe același transport;
- 7 Materiale lemnoase declarate eronat: sortimente sau specii;
- 8 Avize de la locul de recoltare cu sortimentul declarat „Biomasă certificabilă”;

Prin analiza datelor obținute în cadrul monitorizării, a rezultat o medie de 28,1% transporturi neconforme

DISCLAIMER

Analiza vizează doar transporturile înregistrate în SUMAL care au făcut obiectul monitorizării și nu reflectă situația completă din teren. (nu au fost surprinse și transporturile fără documente)

TRANSPORTURI NECONFORME

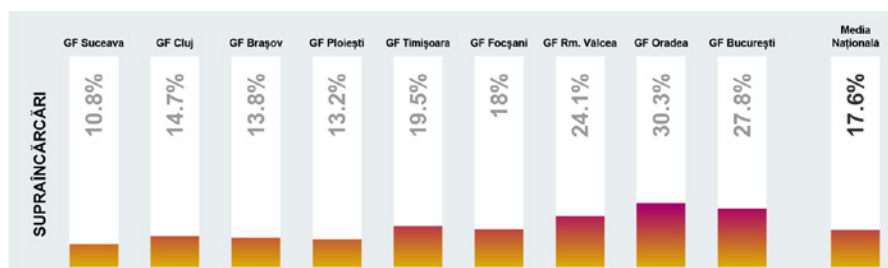
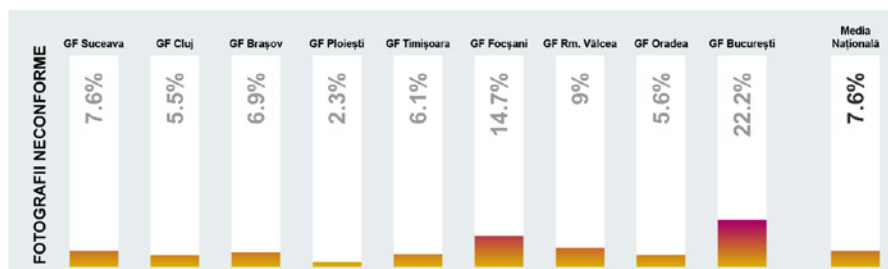
Prin transporturi neconforme se înțelege totalitatea transporturilor la care s-au identificat situații privind încălcarea normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase („modus operandi”).

Analiza și interpretarea datelor

DISCLAIMER

Rezultatele monitorizărilor actuale nu au relevanță statistică pentru a reflecta imaginea de ansamblu a transporturilor neconforme la nivel național / regional, ci surprind situația întâlnită în perioada de analiză în legătură cu eșantionul monitorizat.

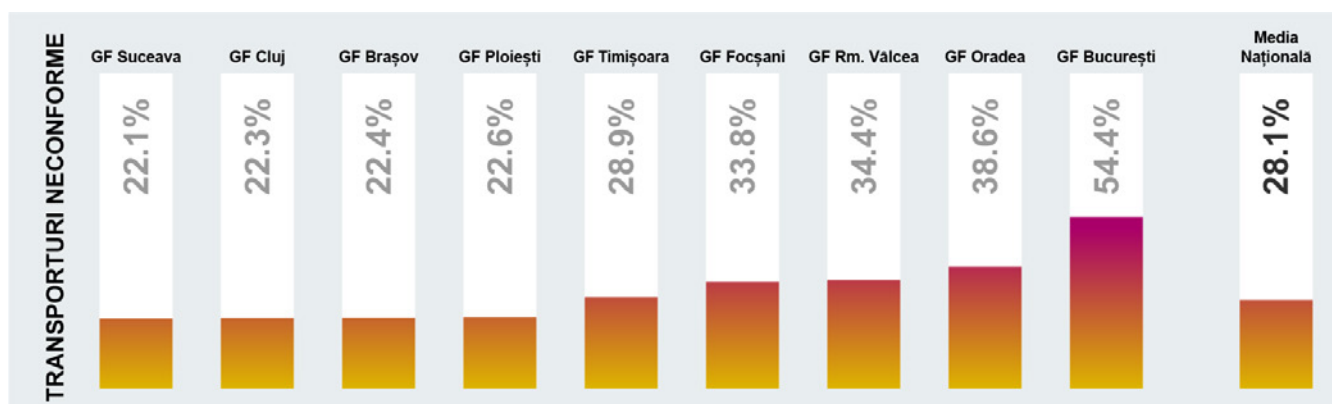
- Se constată un nivel absolut semnificativ al practicilor neconforme, din care se evidențiază:

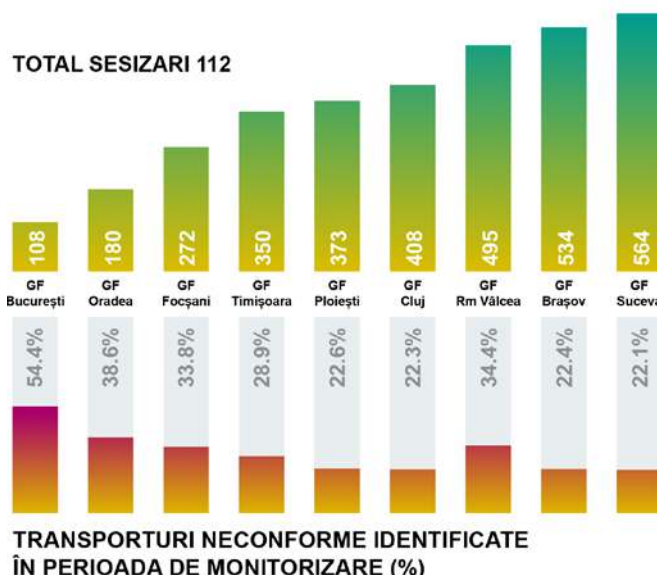
EXPLICATIE:

- Aplicația SUMAL 2.0 nu susține o verificare autorizată și expeditivă a datelor/pozelor înregistrate,
- SUMAL nu poate preîntâmpina fraudarea înregistrărilor sub raportul cantităților/calităților declarate (i.e. „supraîncărcarea” ca principal mod de operare în legătură cu introducerea pe piața a lemnului recoltat cu încălcarea legislației aplicabile)
- Nu este dimensionat să genereze în mod automat alerte care să fie ulterior monitorizate cu prioritate, într-o planificare a controalelor care să urmeze o abordare de riscuri transparentă.

- 2 Există diferențe semnificative între suprafețele arundate diferitelor Gărzi Forestiere:

- 2 Există o corelație directă, invers proporțională între numărul apelurilor efectuate de cetățeni la 112 pentru semnalarea unor nereguli privind transportul de masă lemnoasă și ponderea neconformităților identificate la nivelul zonelor arundate diferitelor gărzi forestiere.

În consecință implicarea cetățenilor în activitatea de monitorizare contribuie esențial la prevenirea transporturilor ilegale de lemn.

- 4 Apreciem ca aplicarea OUG134 /2022 (plafonarea prețului la lemnul de foc către populație) a acționat ca un factor de stimulare a transporturilor ilegale cu lemn de foc efectuate cu camionete; aprecierea se susține prin frecvența ridicată a neconformităților în zonele cu deficit de pădure.

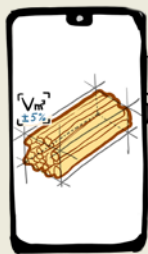
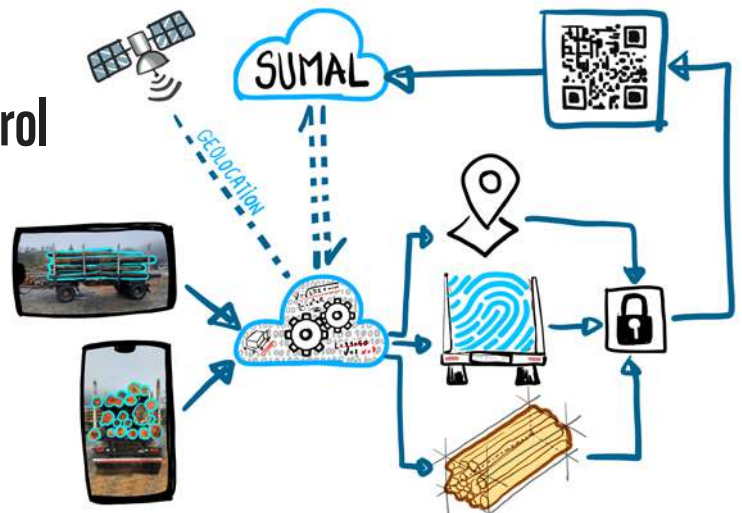
- 5 S-a evidențiat o reducere a ponderii neconformităților odată cu înființarea Gărzii Naționale Forestiere și intensificarea controalelor realizate de autorități (inclusiv față de evaluările realizate în anii precedenți).

Propuneri pentru simplificarea și eficientizarea procedurilor de control

1

INTRODUCEREA AMPRENTEI DIGITALE A TRANSPORTURILOR DE LEMN

Introducerea amprentei digitale a transporturilor de lemn care în mod esențial consolidează rolul de prevenție al sistemului de control.

VERIFICARE EXPEDITIVĂ A VOLUMELOR TRANSPORTATE

Permite măsurarea automatizată și verificarea expeditivă a cantităților de lemn transportate.

INDICĂ CLAR TRANSPORTURILE NECONFORME

Simplifică procedurile de verificare - cu aceleași resurse, generează indicii clare în cazul transporturilor multiple sau al supraîncărcării.

TRANSPARENȚĂ

Oferă mai multă transparență și elimină subiectivitatea factorului uman.

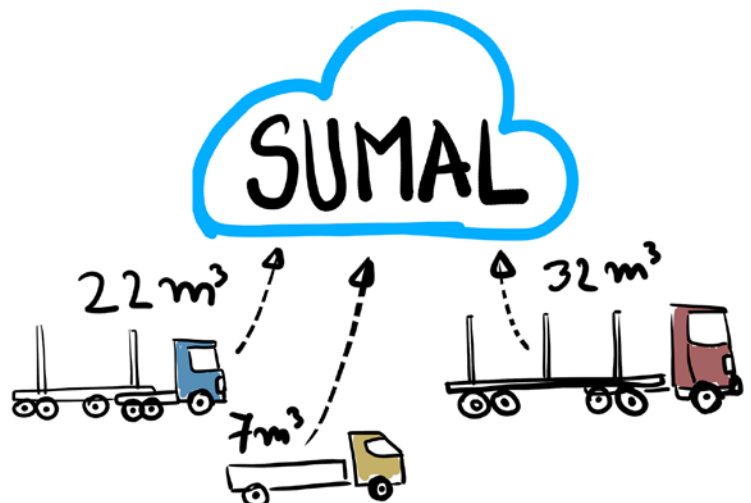
2

Autorizarea specializării responsabililor în măsurarea, sortarea și îndeplinirea procedurilor de înregistrare în SUMAL;

3

Înregistrarea în SUMAL a capacității autorizate de transport a mijloacelor de transport inclusiv dimensiunile standardizate ale mijloacelor de transport conform cărții tehnice a mijloacelor de transport (după caz).

4

Standardizarea modului de preluare și înregistrare a fotografiilor (variante alternativă până la dezvoltarea „amprente digitale a transporturilor de lemn”);

5

Sanctiunile trebuie să vizeze responsabilii pentru implementarea procedurilor legale. Actualmente sancționarea „Emitentului” pentru eventualele fotografii neconforme efectuate de „Transportator” subminează practic respectarea aplicării corecte a procedurilor.

6

Este necesară evidențierea în aplicația SUMAL 2.0 a transporturilor finalizate.

Metodologia ar putea fi aplicată cu succes:

În procesul de planificare a controalelor la nivel național urmând o abordare de riscuri (desigur, coroborată cu alertele generate de SUMAL și evoluția pe teren a modului de operare);

La stabilirea și evaluarea indicatorilor de performanță pentru autoritățile cu atribuții de control.

Pentru combaterea taierilor ilegale este nevoie de o abordare integrată ce presupune o reformă a întregului sistem de combatere a recoltărilor ilegale.

